

MEMÒRIA TALLER PARTICIPATIU

Fem més verda la riera de Can Soler

<https://participa.santboi.cat/processes/rieraconsoler>

<https://participa.gencat.cat/processes/cansoler>

Sant Boi de Llobregat, 9 d'octubre 2024

Contingut

1. Introducció	3
1.1. Antecedents i context	3
1.2 Objectius del procés participatiu	4
1.3 Eixos del debat participatiu	4
2. Assistència i participació	6
2.1 Descripció de la sessió	6
2.3 Perfil de les persones participants	7
3. Recull d'aportacions	9
3.1 Eix 1. Identitat	9
3.2 Eix 2. Vida quotidiana	11
3.3 Eix 3. Reptes de futur	13
3.4 Comentaris sobre la imatge de l'àmbit	15
4. Aportacions rebudes a través de la plataforma Decidim	17
5. Qüestionaris autogestionats	17
Annex I. Resultats de la valoració de la sessió	18
Annex II. Recull fotogràfic de la sessió	20

1. Introducció

1.1. Antecedents i context

Entre les actuacions que impulsa el Consorci de l'Entorn de la Colònia Güell (format pels ajuntaments de Sant Boi de Llobregat i Santa Coloma de Cervelló, i la Generalitat de Catalunya, a través de l'INCASÒL) i l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, dins el programa **Sant Boi Respira + Verd (SBR+V)**, es troba la **naturalització dels entorns del tram de la riera de Can Soler** que actualment transcorre a tocar del mur perimetral del Recinte industrial de la Colònia Güell.

Amb aquesta intervenció, es vol **millorar la qualitat ambiental de la riera com a corredor ecològic** de manera avançada a la urbanització futura de les zones verdes, que s'haurà de completar un cop s'aprovi el nou planejament d'aquest àmbit territorial. D'aquesta manera, també es dona resposta a una **reivindicació veïnal**, ja recollida en la fase participativa de Diagnosi Ciutadana, sobre el global de l'àmbit de l'entorn de la Colònia Güell realitzada el 2021.

Amb l'anticipació dels treballs de regeneració d'aquest tram de la riera es vol **afavorir el desenvolupament de la vegetació i la consolidació de la nova conformació de la llera**, de manera que en el moment de completar-se la urbanització del parc, aquests entorns ja seran funcionals.

Els terrenys objecte de la intervenció, amb una superfície d'uns 31.600 m², estan qualificats actualment com a zona verda d'acord al planejament vigent de l'ARE Riera de Can Soler i són propietat de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat. Precisament, l'actuació es farà de forma coordinada amb l'Ajuntament, ja que també està treballant en una intervenció de millora ambiental d'aquest espai dins el programa Sant Boi Respira + Verd (SBR+V), un projecte estratègic i transformador per incrementar el verd a la ciutat.

Les Administracions implicades volen que els dos projectes que es redactaran de manera coordinada per a la naturalització d'aquest tram de la riera de Can Soler siguin fruit de la **implicació de tots els agents interessats**, amb l'aspiració d'enfortir la corresponsabilitat de la ciutadania en els afers públics.

Els resultats i les propostes generades durant el procés participatiu no són vinculants, però sí **són determinants** per a la propostes dels projectes que desenvoluparà l'equip tècnic multidisciplinari redactor. Al final del procés es donarà publicitat als resultats i s'explicarà l'impacte de les propostes recollides, indicant si han estat incorporades als projectes o explicant els motius de la seva exclusió.

1.2 Objectius del procés participatiu

El principal objectiu és reflexionar conjuntament sobre el tractament que se li ha de donar a aquest tram de la riera de Can Soler, per després concretar el disseny en els projectes executius. El debat conjunt permetrà elaborar una diagnosi col·lectiva i propostes, pel que fa a la identitat del lloc, als usos quotidians que pugui tenir i als reptes de futur a considerar, que enriqueixin el contingut dels projectes.

Per aconseguir-ho es planteja:

- Facilitar informació clara, comprensible i amb transparència a la ciutadania sobre el projecte, per garantir el desenvolupament obert i inclusiu del procés.
- Elaborar un diagnòstic compartit amb la ciutadania dels principals reptes, oportunitats i problemàtiques en l'àmbit d'actuació que contribueixin a la definició de les propostes dels projectes.
- Crear un espai de deliberació i concertació ciutadana per al disseny i la gestió dels espais a l'entorn de la riera de Can Soler, establint una relació propera amb agents i veïnat que promogui xarxes de col·laboració i corresponsabilitat que facilitin la implicació social i propostes de consens.
- Impulsar una experiència de construcció col·laborativa de l'entorn quotidià de la ciutadania en el marc del dret a la ciutat.

1.3 Eixos del debat participatiu

Tenint en compte que les solucions dels projectes han de donar resposta a les necessitats de disseny tant de caràcter hidràulic com ambiental de la riera de Can Soler, així com el seu vessant social com a espai públic, s'ha proposat reflexionar a partir de tres eixos:

- **IDENTITAT:** per tractar aspectes específics que caracteritzen aquest espai i volem mantenir o que ens agradaria que fossin el seu tret identitari en el futur.

Objectiu general

Reconèixer els aspectes del patrimoni cultural, social, natural i històric que contribueixin o han de contribuir en la conformació de la identitat d'aquest lloc.

Objectiu específic

Identificar allò a preservar i definir els trets que haurien de caracteritzar aquest espai.

- **VIDA QUOTIDIANA:** per parlar dels usos socials d'aquest espai, la seva compatibilitat amb una llera que adquirirà major sensibilitat ambiental i com volem que es relacioni amb els espais del seu entorn.

Objectiu general

Contribuir en la definició dels espais tenint en compte les necessitats de la vida quotidiana en base a l'ús diari i/o excepcional que pugui tenir per part de la diversitat de persones que en faran ús.

Objectiu específic

Afavorir la relació social entre les dues ribes de la riera i concretar els usos a desenvolupar en el futur parc.

- **REPTES DE FUTUR:** per reflexionar sobre la incidència del canvi climàtic en els hàbitats de ribera, el foment de la biodiversitat i la gestió d'aquests espais.

Objectiu general

Identificar les situacions futures vinculades al canvi climàtic que poden incidir en aquest espai i concretar propostes per poder afrontar-les millorant la qualitat ambiental de la riera com a infraestructura verda i blava.

Objectiu específic

Plantejar possibles estratègies de mitigació i/o adaptació als efectes del canvi climàtic d'un espai sensible com el de la riera, fomentant la seva biodiversitat i millorant el seu funcionament hidràulic.

2. Assistència i participació

2.1 Descripció de la sessió

La sessió informativa i de debat del procés participatiu es va realitzar el **dimecres 9 d'octubre de 2024** al Casal de Ciutat Cooperativa-Molí Nou (C. Pau Casals, 7), de Sant Boi de Llobregat. L'acte va tenir una durada de dues hores (de 18h a 20h) i es va dividir en dos grans blocs.

La sessió es va iniciar amb la benvinguda institucional per part del Tinent d'alcaldia de l'àrea de Ciutat sostenible, Saludable, Resilient i Segura de l'Ajuntament de Sant Boi i del gerent del Consorci de l'Entorn de la Colònia Güell (en endavant Consorci). A continuació, els referents tècnics de l'equip de l'INCASÒL, que donen suport tècnic al Consorci, i dels serveis tècnics municipals, van fer l'exposició introductòria sobre les actuacions a realitzar. Es va parlar de l'evolució de l'àmbit al llarg del temps, els objectius que es plantegen en els dos projectes d'intervenció en la riera, les aportacions que es van recollir en relació a la riera en el procés de participació previ de diagnosi ciutadana que va tenir lloc al 2021 sobre tot l'àmbit de l'entorn de la Colònia Güell.

També es va explicar en què consisteix el programa Sant Boi Respira + Verd (SBR+V), del que forma part la intervenció en la riera de Can Soler, i quina és la metodologia de treball que s'està aplicant per a la redacció dels projectes, de caràcter col·laboratiu, transdisciplinari i participatiu.

A més, l'empresa Naturalea, contractada pel Consorci per elaborar el projecte executiu de naturalització de la riera, va explicar la diagnosi tècnica de l'àmbit d'actuació que ha realitzat, subratllant l'interès ecològic i social que té intervenir en un espai de la xarxa hídrica com la riera de Can Soler, i també apuntant quins són els aspectes clau que han identificat que caldria tenir en consideració en aquest espai en concret.

A continuació, el cap de la unitat de participació de l'Ajuntament va explicar les fases del procés participatiu, els eixos de debat i les diferents formes de participar-hi; i va introduir la mecànica i contingut de la segona part de la sessió.

En la segona part es va treballar per grups de tres o quatre persones formats de manera aleatòria per afavorir les reflexions i el debat a partir dels eixos proposats. En total es van crear 7 grups que van debatre de manera paral·lela acompanyats de personal tècnic municipal, de l'Incasòl o de l'empresa Naturalea. Les aportacions es van recollir en unes fitxes que es van distribuir a cada grup de participants.

Inicialment s'havia previst desenvolupar aquesta part de la sessió a l'exterior, seguint un itinerari per la riera, però es va haver de descartar a causa de les limitacions en la realització d'activitats a l'exterior degut a l'alerta de protecció civil davant la previsió de fort vent.

A la sessió van assistir un total de 36 persones de les quals 24 van participar de la dinàmica de grups.

2.2 Perfil de les persones participants

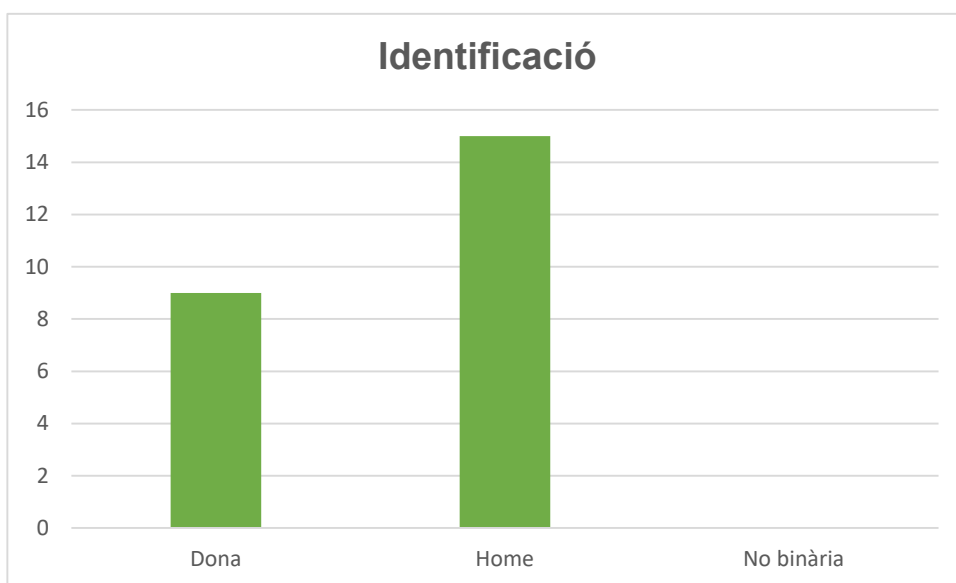
Pel que fa al gènere, el 38% de participants es van identificar com a dones i el 63% com a homes.

En relació a l'edat, el grup més nombrós és el de persones entre 45 i 65 anys, que representa el 58% del total, seguit de les de 25 a 45 anys amb un 17% i les de més de 65 anys amb un 8%. No va participar cap persona més jove de 25 anys.

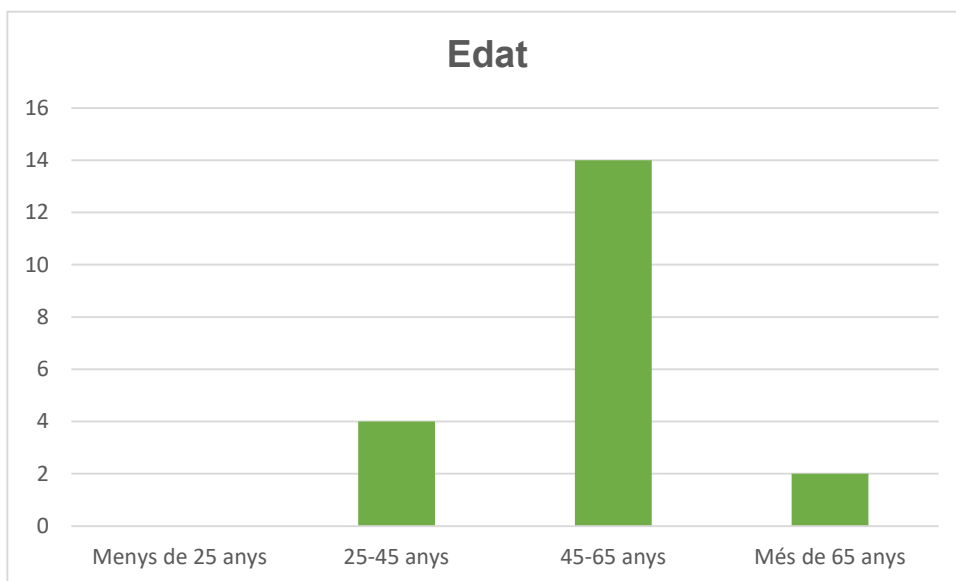
Majoritàriament les persones participants resideixen al barri Ciutat Cooperativa-Molí Nou, ja que van suposar el 75% del total, seguit d'altres barris de Sant Boi. Les persones residents a la Colònia Güell van representar el 8% de les que han respost l'enquesta.

L'assistència a la sessió era oberta a tota la ciutadania i es va fer difusió pels canals de comunicació del Consorci. Des de l'Ajuntament de Sant Boi es va fer també una convocatòria directa per correu electrònic a totes les persones i entitats, independentment del municipi de residència, que havien facilitat les seves dades de contacte en sessions anteriors vinculades al procés de participació de l'entorn de la Colònia Güell i el de Sant Boi Respira + Verd.

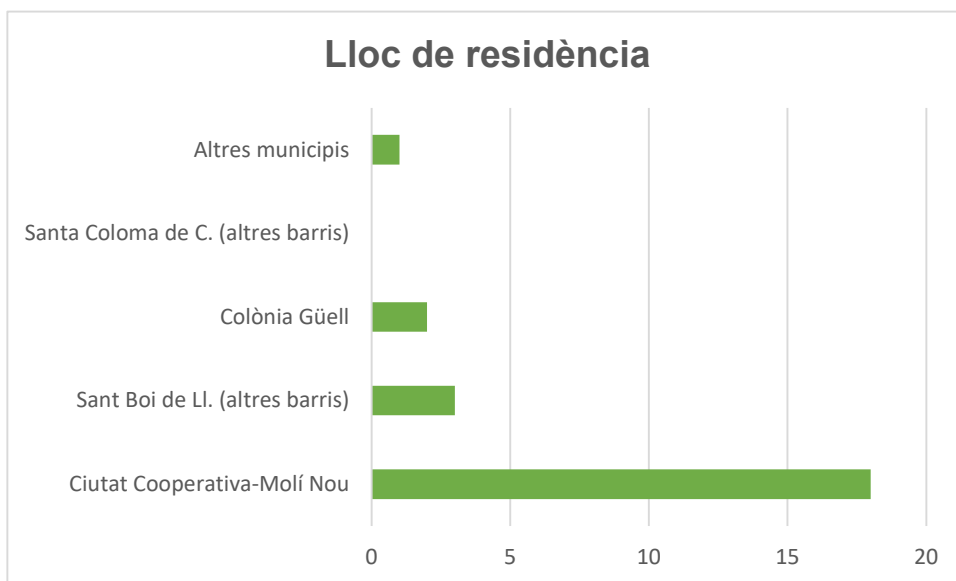
Taula 2.2.1. Participants per identificació

Taula 2.2.2. Edat

Taula 2.2.3. Lloc de residència

3. Recull d'aportacions

A continuació es presenten les aportacions de les persones que van assistir a la sessió informativa i de debat, classificades segons cadascun dels tres eixos de reflexió proposats i separades d'acord als grups formats.

3.1 Eix 1. Identitat

Aquest eix inclou els aspectes vinculats a la memòria del lloc, l'especificitat, el patrimoni cultural/ social/ natural, identificació d'elements de valor a conservar, trets que haurien de caracteritzar la riera i mesures per aconseguir-ho, ...

S'han recollit un total de 48 aportacions dels diferents grups.

Taula 3.1. Aportacions sobre l'eix d'identitat

Prioritat	Eix IDENTITAT
Grup 1	
	<ul style="list-style-type: none">• Que hi hagi accessibilitat per a la gent gran• Que es preservi la diversitat de la fauna• Que hi hagi bosc de ribera. Creació de zones arbustives i prats per afavorir la biodiversitat• Evitar les estessades als mesos de primavera. Fer un petit parterre amb espècies més sensibles• Crear un punt d'aigua perquè la fauna pugui veure
Grup 2	
1	<ul style="list-style-type: none">• Conservar arbres (Garrofers, roures,...)
2	<ul style="list-style-type: none">• Definir-ho com a espai natural, únicament tal i com ha estat històricament. No ciment
3	<ul style="list-style-type: none">• Intentar que com a prioritat, tot i l'obra que s'ha de realitzar (moviment de terres) es conservi i preservi la fauna existent
4	<ul style="list-style-type: none">• Mantenir l'accés entre la riera i el barri que ha tingut sempre
Grup 3	
	<ul style="list-style-type: none">• Reconèixer zona industrial de la Colònia i valor com a parc urbà compartit amb Ciutat Cooperativa• Zona lúdica i repòs. Espai tranquil, bancs. Lúdic sense que sigui urbà• Homenatge als garrofers (plantació)• No asfalt, materials naturals• Obrir mur de fàbrica per fer més permeable la connexió Colònia-Molí Nou, poder travessar per carrers del Recinte

Grup 4

- Conreu garrofers i animals
- Usos deportivos
- Espai natural, arbres antics, espècies que solen anar aquí, orquídees, etc...
- Punt de connexió de barris
- Punt de trobada de veïns, antigues festes i activitats

Grup 5

- Tornar a plantar garrofers com a memòria (alguns, no tot)
- Recuperar els camins + il·luminar-los. Especialment el camí vell.
- Urbanisme amb perspectiva de gènere
- Recuperar marge de pedra seca (antigament hi havia marges de pedra seca)

Grup 6

- Preservar el roble
- Que desaparezcan las cañas
- Que sea una zona limitada para personas
- Los perros que se controlen (atados y no pipicán)
- Tener salida al río, tanto para Sant Viçens como para Sant Boi
- Comunicar la Cooperativa con el nuevo pasaje de la riera, por ambas partes de Coope.
- Hacer un corredor para los ciclistas en el nuevo entorno
- Hacer un corredor que comunique la riera con el río para la diversidad animal (no hombres)

Grup 7

Alta	• El roure gran de la riera
Alta	• El mur de la Colònia
Nooo! ↓	• Els garrofers com a alineació poden arribar a ser molestos quan es troben en floració, l'olor pot ser molesta per a algunes persones. És un arbre brut. Pot ser interessant com a element aïllat, un o dos exemplars

3.2 Eix 2. Vida quotidiana

Les aportacions tenen relació amb els usos socials de l'àmbit dels projectes, la seva compatibilitat amb una llera que adquirirà major sensibilitat ambiental i com volem que es relacioni aquests espai amb els del seu entorn.

S'han recollit un total de 30 aportacions dels diferents grups.

Taula 3.2. Aportacions sobre l'eix Vida quotidiana

Prioritat **Eix VIDA QUOTIDIANA**

Grup 1

- Crear zones d'esbarjo amb ombres i zones de descans

Grup 2

- 1 ● Ús passeig. No invasiu amb l'entorn (corriols)
- 3 ● Bancs adaptats a l'entorn (troncs, pedra, etc)
- 2 ● S'ha de garantir l'accés a la Colònia (passarel·la)
- 4 ● Col·locar papereres en els accessos a l'espai, no dintre de l'espai
- 5 ● No accessible a vehicles: cotxes, monopatins,...
- * ● M'imagino fent: ioga, passejar, llegir un llibre
- Entorn tranquil i sense molèsties
- * ● Ús social compatible amb la riera com a corredor de fauna
- Vigilar i controlar l'ús indegut: botellons, oci nocturn i diürn, etc

Grup 3

- Identificació dels elements paisatgístics (cartells que expliquen arbres, plantes, animals). Educació mediambiental i civisme
- Pas sobre riera que connecta amb Colònia i enllumenat vianants. Passem molts vianants i bicicletes, perill nocturn
- espai acordonat pe zones no accessibles (bassa amfibis)

Grup 4

- Bancs i cadires. Camins de connexió
- Merenderos ni pícnic no (Posibles botellones, demasiada demanda de mantenimiento)
- Máxima protección espacio verde y zonas oscuras, para evitar incivismo
- Sombra para refugio climático y Fuentes

Grup 5

- Espai natural sense edificacions
 - Evitar que segueixi sent un pipicà, posar senyalització
 - Parc de fusta integrat amb l'entorn per nens , famílies
 - Vincular activitats per gent gran (fer esport, activitats veïnal,...)
 - Apropar la bicicleta, aprenentatge...
 - Fer consciència de grup per fomentar el respecte
- Vincular l'espai de la riera amb activitats de la biblioteca

Grup 6

- Espacio lúdico para gent gran
- Mantenimiento de la zona de la riera nueva
- Poner luz con sensores de movimientos y mantenimiento con placas solares

Grup 7

Alta	• Espai de connexió amb la Colònia. Molta freqüència de pas de persones. Millorar la connexió amb la Colònia faria que la gent es desplaqués més.
Alta	• Crear una topografia poc agradable per l'ús de les bicicletes. Les bicis afavoreixen l'erosió pel pas excessiu, i conflictes amb la gent que vol caminar i gaudir de l'entorn.
Alta	• Elements de barrera amb els vehicles. Actualment ocupen molt d'espai i poden ser un problema per a la implantació del projecte. Barreres naturals.

3.3 Eix 3. Reptes de futur

Les aportacions tracten sobre la incidència del canvi climàtic en els hàbitats de ribera, el foment de la biodiversitat i la gestió d'espais com la riera de Can Soler.

S'han recollit un total de 18 aportacions de sis dels grups de persones participants.

Taula 3.3. Aportacions sobre l'eix Reptes de futur

Prioritat Eix REPTES DE FUTUR

Grup 1

Grup 2

- Crear refugis climàtics pels animals (arbres, aigua,...)
- Valorar la possibilitat de recollir aigües pluvials per ús dels animals: veure i viure, i també si és necessari pel reg
- Valorar la possibilitat d'introduir vegetació que controli les plagues (mosquits) i sigui autòctona
- El manteniment s'ha de realitzar per part de l'Administració

Grup 3

- No robar més espai a la natura
- Gestionar aigua de pluja pel reg
- Promoure infiltració per alimentar freàtic

Grup 4

- Mucha separación entre urbano y natural
- Fuentes, puntos de agua, vegetación autóctona
- Refugios de fauna protegidos del acceso humano

Grup 5

- Potenciar la consciència mediambiental entre veïns, turistes,...
- Refugi climàtic, respecte per la zona
- Eliminar les canyes (zona camí de la Colònia)

- Debat sobre si posar camí o no al costat del mur (graffitis)

Grup 6

- Árboles y plantas sostenibles con el cambio climático
- Poner papeleras

Grup 7

Alta

- Utilització de materials naturals, murs de pedra seca, bioconstrucció,...

Alta

- Una bona selecció d'espècies, buscar espècies autòctones està bé, però les espècies adaptades també són interessants, creixement molt més ràpid i adaptació als canvis climàtics. Exp. Lledoners

3.4 Comentaris sobre la imatge de l'àmbit

A banda de les aportacions en relació a cada eix de reflexió, es va donar l'opció d'assenyalar sobre un ortofoto de l'àmbit qüestions rellevants a tenir en consideració en les propostes del projecte. A continuació es transcriuen els comentaris i notes recollides sobre la imatge aèria realitzades pels quatre grups que la van utilitzar, fent un total de 8 aportacions. La majoria fan referència a l'adequació del recorregut entre el barri de Ciutat Cooperativa-Molí Nou i la Colònia Güell.

Taula 3.4 Localització d'elements d'interès

COMENTARIS IMATGE

IMATGE

Grup 2

- La connexió entre Sant Boi-Cooperativa i la Colònia Güell s'ha de respectar i adequar per a la mobilitat dels peatons
- Entre el punt A i B es podria desplaçar el mur del Recinte industrial per tal d'obtenir espai de llera tocant a la Colònia
- Ens preocupa el manteniment posterior al projecte

Grup 3

- Creiem que l'àmbit hauria de ser riera amunt, fins al Llor, i potser modificar ubicació superficial de zones afectades. Té més lògica mediambiental.
- * Pas riera

Grup 5

- Millorar accessibilitat i pas del camí de la Colònia cap a la Cooperativa. Quan plou s'inunda i no es pot creuar la riera
- 2. Fer bé el camí vell de la Colònia (recuperar)

Grup 6

- Camino que utilizamos habitualmente para ir a la Colònia Güell
- La zona marcada en verde (àrea) no la utilizamos

4. Aportacions rebudes a través de la plataforma Decidim

De manera complementària al taller realitzat el 9 d'octubre s'han obert a les plataformes de participació de l'Ajuntament de Sant Boi i de la Generalitat de Catalunya un espai amb informació sobre aquest procés participatiu així com la possibilitat de realitzar aportacions.

Tant la informació exposada com les aportacions rebudes es poden consultar en els següents enllaços:

<https://participa.santboi.cat/processes/rieracansoler>

<https://participa.gencat.cat/processes/cansoler>

5. Qüestionaris autogestionats

Es va posar a disposició de les entitats o grups de persones la possibilitat de realitzar aportacions al projecte a través de qüestionaris autogestionats però cap grup ha fet ús dels mateixos.

Annex I. Resultats de la valoració de la sessió

En aquest apartat s'inclouen els resultats de les preguntes incloses en la fitxa de recollida d'aportacions sobre la valoració de la sessió.

La puntuació mitjana, tant de la part expositiva inicial com de la segona part de debat i reflexió per grups, és de 7 sobre 10.

La qüestió a millorar que es repeteix de manera més recurrent és la necessitat de disposar de més temps, especialment pel que fa a l'estona dedicada al debat i treball per grups. Altres aspectes que s'esmenten són la millora del so o més informació de context i del detall del projecte. També hi ha comentaris sobre la diferenciació dels àmbits que inclourà cada un dels dos projectes executius que impulsen les Administracions en aquest àmbit de la riera de Can Soler.

Taula I. Valoració de la sessió segons respostes de les fitxes de recollida d'aportacions

VALORACIÓ EXPOSICIÓ INICIAL		VALORACIÓ DEBAT (ITINERARI)	
Puntuació	A millorar	Puntuació	A millorar
8	Ampliar horari, temps reduït. O fer dues sessions, molt compactat a nivell de temps. Amb més temps es pot treballar més tranquil·lament		
6	El sonido de la presentación. Más información concreta de algunos temas		
5	Crec que és molt important separar aquesta participació amb les del Consorci, per no barrejar interessos		
4		5	
	No sé valorar-ho	5	No ho sé
6	Mejorar la introducción evitando las interrupciones continuas	7	

VALORACIÓ EXPOSICIÓ INICIAL		VALORACIÓ DEBAT (ITINERARI)	
Puntuació	A millorar	Puntuació	A millorar
6		6	Poc temps
6		5	
7	Poc temps per a la part més participativa		
6	La forma d'informar al públic en general	6	El mateix, perquè a vegades ve gent que no s'enterra del tot
5	Més concret i menys mini torns de paraules, amb dues persones explicant és suficient	6	Més propositiu o amb millor informació de partida. Si és molt genèric es desconnecta (més acotat)
7	Informació clara, diferenciant projectes		No l'hem pogut fer l'itinerari, es podria reprogramar
7		8	El entorno natural
6		8	
8	Més explicacions sobre el projecte final, no només d'una part de la riera. Per exemple, com quedarà de l'antic camp de futbol cap el Llor	7	Fer-ho bonic i verd està bé, sempre i quan es respecti tot el parlat. No veig bé que es perdi l'aparcament i es facin pisos
10		8	
8	Més estona de debat		
9			Més temps
9	El so	10	Més temps
9		9	Més temps

Annex II. Recull fotogràfic de la sessió

